

КОМИТИ

Отъ две години една нова дума се носѣше изъ обширната отоманска империя. Епохитѣ създаватъ нови хора. Новитѣ хора си измислятъ свой езикъ. Новитѣ хора отъ робска България, тия хора, които правѣха бунтове и съ високо издигнати чела заставаха подъ бесилкитѣ, бѣха измислили само една дума: комита. Тя имъ обясняваше всичко. Тя имъ разкриваше новъ хоризонтъ, сочеше имъ нови пѣтища въ живота, учеше ги, че смъртта е страшна само за богатитѣ сребролюбци и грѣшницитѣ, убеждаваше ги, че отъ височината на бесилката по-ясно се вижда свободата и правдата.

Комита.

Турската властъ научи тази дума, почти веднага следъ измислянето ѝ, но дълго време не можѣше да проумѣе нейната страшна сила и значимостъ. Тя се силѣше да хване „този“ или „тази“ комита, търсѣше нѣкакъвъ човѣкъ съ такова име, нѣкакъвъ особенъ бабайтинъ, като Канатлъ Филлъ Тотю войвода, или Кючюкъ Стефанъ Караджа, нѣкакъвъ смахнатъ хайдутинъ, който не събира чета да се бие по Балкана, ами тихичко, мълчишката се явява тукъ и тамъ да изтрепва най-вѣрнитѣ хора на падишаха.

Сетне изведнѣжъ стана ясно, че комитата не е единъ човѣкъ, защото се явяваше и въ Ловечъ, и въ Хасково, и въ Орхание, и въ Русчукъ. Въ